แนวการสอนอ่านวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโซฟสโทน
Guide to Teaching Analytical Reading Using the SOAPSTone Technique

สง่า วงค์ไชย[1], พรรณทิพา จันทร์เพ็ง[2*], และธนชพร พุ่มภชาติ[3]
Sa-nga Wongchai[1], Pantipa Chanpeng[2*], and Thanachaporn Phumpachart[3]
[1-3] คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง; Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand.
*Corresponding Author; e-mail : chanpengpantipa@gmail.com
DOI : 10.65205/jasrru.2025. 2765

Received : July 3, 2025; **Revised :** August 30, 2025; **Accepted :** October 14, 2025

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอเทคนิค SOAPSTone เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจากสื่อและงานวรรณกรรม เหมาะสำหรับการพัฒนาการคิดขั้นสูงของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เริ่มจากการวิเคราะห์ไตร่ตรอง และประเมินค่าข้อมูลจากสิ่งที่ได้รับจากการอ่านหรือฟังผ่านสื่อหลากหลายทั้งออนไลน์และสิ่งพิมพ์ เทคนิค SOAPSTone จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่เน้นให้ผู้เรียนตั้งคำถาม Who is the author?, When was it created? For whom was it created? Why was it created? What argument does the author make? What is the author's attitude? และ Is the author's argument believable? (Yes or No, Why or Why not?) สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ตามอนุกรมวิธานวัตถุประสงค์ทางการศึกษาของ Anderson & Krathwohl ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้พัฒนาความฉลาดรู้การอ่านและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
คำสำคัญ (Keywords) : SOAPSTone, การอ่านวิเคราะห์, การคิดขั้นสูง, แนวการสอน

Abstract

This academic article aims to present the SOAPSTone technique for analyzing content from media and literature, which is suitable for developing higher-order thinking skills for 21st century learners. It starts with analyzing, reflecting, and evaluating information's received through reading or listening via various media, both online and in print. The SOAPSTone technique is therefore an alternative that encourages learners to ask questions such as: Who is the author? When was it created? For whom was it created? Why was it created? What argument does the author make? What is the author's attitude? And is the author's argument believable? (Yes or No, Why or Why not?). This aligns with learning behaviors according to the taxonomy of educational objectives of Anderson & Krathwohl, which can be applied to develop reading literacy and 21st century learning skills.
Keywords: SOAPSTone, Analytical Reading, Higher-order Thinking, Teaching approach

Citation : Wongchai, S., Chanpeng, P., & Phumpachart, T. (2025). Guide to Teaching Analytical Reading Using the SOAPSTone Technique. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

บทนำ (Introduction)

กระแสวัฒนธรรมการใช้ชีวิตของโลกตะวันตกและโลกตะวันออกผสมผสานจนไม่อาจจะแยกวัฒนธรรมอย่างชัดเจนด้วยการเชื่อมโลกเข้าสู่ด้วยกันผ่านช่องทางการติดต่อสื่อสารที่หลากหลาย มนุษย์จึงรับรู้ข้อมูลที่เกิดขึ้นจากซีกโลกหนึ่งสู่อีกซีกโลกหนึ่งอย่างรวดเร็วผ่านสื่อต่าง ๆ การรับของมนุษย์บนโลกอย่างรวดเร็วเป็นผลมาจากสื่อแวดล้อม (Media Ecosystem) ที่มีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของมนุษย์ในด้านความสัมพันธ์ ปัจจัยที่ส่งผล หรือความเกี่ยวข้องของมนุษย์กับสื่อ ที่สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วบนฐานเทคโนโลยี (Sligo, 2021) การพัฒนาผู้เรียนให้สอดรับการเปลี่ยนแปลงของสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่มนุษย์ใช้เป็นช่องทางในการส่งผ่านข้อมูลต่าง ๆ จึงมีความสำคัญต่อคุณภาพการใช้ชีวิตของมนุษย์

การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งที่ท้ายทายอย่างยิ่ง แต่สิ่งที่ท้าทายกว่าคือทักษะการรับสารจากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศมีหลั่งไหลอย่างไม่ขาดสายและไม่สามารถปฏิเสธได้นั้นเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการเตรียมพร้อมผู้เรียนให้สามารถวิเคราะห์ ประเมินค่า และคัดเลือกข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น ตลอดจนเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลเป็นสิ่งที่ควรดำเนินการโดยเร็ว Tierney and Pearson (2021) เสนอว่า การส่งเสริมความฉลาดรู้ของผู้เรียนเป็นสิ่งที่ควรดำเนินการอย่างยิ่งในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะความฉลาดทางวิจารณญาณ ขณะที่ราชบัณฑิตยสภา (2562) นิยามว่าเป็นความสามารถในการพิจารณาข้อมูลจากการอ่านหรือการรับสารจากสื่อต่าง ๆ โดยผ่านกระบวนการไตร่ตรองอย่างรอบคอบมีพื้นฐานเหตุผลก่อนจะใช้ความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของตนเองตัดสินใจ อย่างไรก็ดี ในยุคสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศสามารถเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างอิสระเสรีผู้รับสารจำเป็นต้องมีความฉลาดทางวิจารณญาณเพื่อพิจารณา ไตร่ตรอง และตัดสินข้อมูลจากหลักฐานที่น่าเชื่อถือ

การปลูกฝังให้ผู้เรียนสามารถพิจารณา ไตร่ตรอง และตัดสินข้อมูลจากการรับข้อมูลจากสื่อหลากหลาย พัชราภา เอื้ออมรวนิช (2563) พบว่า วัยรุ่นมีเทคนิคการค้นหาข้อมูลจากสื่อสังคมออนไลน์หลายแหล่ง แต่ขาดการวิเคราะห์ แยกแยะ ไตร่ตรอง และตัดสินว่าข้อมูลใดน่าเชื่อถือ สอดคล้องกับ Wolf (2004) เสนอว่าการทำความเข้าใจวรรณกรรมและสื่อต่าง ๆ ผู้เรียนจะต้องวิเคราะห์องค์ประกอบตามประเภทของงานเขียนหรือสื่อแต่ละประเภทก่อนจึงจะช่วยเกิดความเข้าใจรายละเอียดแต่ละองค์ประกอบก่อนจะใช้ความคิดและประสบการณ์ของตนเองในการตัดสินใจ จึงสรุปว่า การปลูกฝังความสามารถด้านการใช้กระบวนการคิดเพื่อวิเคราะห์ ตีความ และประเมินข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อออนไลน์เป็นประเด็นที่ควรเร่งแก้ปัญหาอาจจะเริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา

ผู้เขียนจึงรวบรวมข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวกับแนวทางการแก้ปัญหาการคิดวิเคราะห์ ตีความ และประเมินค่าสารจากสื่อและงานวรรณกรรม เช่น ปิยะพร ปุณณกะศิริกุล (2560) ประยุกต์ใช้ Transitivity Analysis เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวิเคราะห์วิจารณ์ ส่วนวีรวิชญ์ บุญส่ง (2565) ประยุกต์ใช้แนวคิด Active Learning เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ จุรีภรณ์ มะเลโลหิต (2566) ประยุกต์ใช้วิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอคช์ (MIA) และพัทธนันท์ พาป้อ (2567) ประยุกต์ใช้เทคนิค REAP เพื่อพัฒนาความสามารถ การอ่านและเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณกรรม

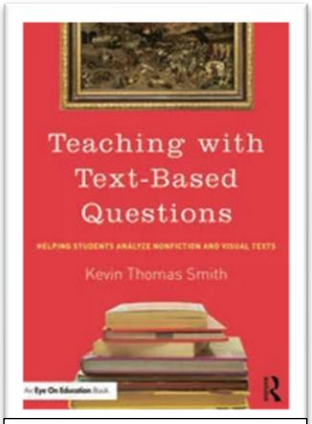
จากข้อค้นพบที่ได้จากงานวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่า นักวิชาการนำเสนอแนวทางในการแก้ปัญหาการอ่านงานวรรณกรรมและการวิเคราะห์วิจารณ์สื่อ สำหรับบทความนี้ผู้เขียนจึงนำเสนอเทคนิค SOAPSTone เพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้สนใจนำไปใช้เป็นแนวทางการวิเคราะห์สื่อและงานวรรณกรรมแก่ผู้เรียนในยุคดิจิทัล

Citation : สง่า วงค์ไชย, พรรณทิพา จันทร์เพ็ง, และ ธนชพร พุ่มภชาติ. (2568). แนวการสอนอ่านวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโซฟสโทน. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

Smith (2014) พัฒนาเทคนิค SOAPSTone เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจากสื่อหรืองานวรรณกรรม ประเด็นสำคัญอยู่ที่การตั้งคำถามนำไปสู่การค้นหาคำตอบ โดยลักษณะของคำถามมาจากคำสำคัญ ได้แก่ Speaker (Who is the author?) Occasion (When was it created?) Audience (For whom was it created?) Purpose (Why was it created?) Subject (What argument does the author make?) Tone (What is the author's attitude?) Is the author's argument believable? (Yes or No, Why or Why not?) ด้วยเหตุนี้จากการนำพยัญชนะตัวแรกจากคำสำคัญมารวมกันเรียกว่าเทคนิค SOAPSTone อย่างไรก็ดี การศึกษางานวิจัยที่มีการนำเทคนิค SOAPSTone ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน พบว่า Jemamus, Wijaya and Tulak (2020) ประยุกต์ใช้ The SOAPS strategy เพื่อพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ผลการศึกษาพบว่า คะแนนการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 งานวิจัยนี้ทำให้ผู้เขียนทราบถึงการขยายผลของเทคนิค SOAPSTone แม้ว่าจะใช้เพียงแค่ SOAPS ก็ตาม ผู้เขียนหวังว่าหากมีงานวิจัยที่มีการนำเทคนิค SOAPSTone ไปเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนก็จะช่วยขยายองค์ความรู้ใหม่ให้ครูหรือผู้สนใจขยายวงกว้างต่อไป

บทความนี้ผู้เขียนจึงขอนำเทคนิค SOAPSTone มาออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์จากสื่อหรืองานวรรณกรรม เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและความต้องการของผู้เรียนต่อไป

ความเป็นมาของเทคนิค SOAPSTone

ที่มา : https://www.routledge.com/Teaching-With-Text-Based-Questions-Helping-Students-Analyze-Nonfiction-and-Visual-Texts/Smith/p/book/9780415744041

การศึกษาความเป็นมาของเทคนิค SOAPSTone ผู้เขียนจะขอนำเสนอสาระสำคัญในประเด็นเกี่ยวกับแนวคิดพื้นฐาน จุดเน้น ขั้นตอน และแนวทางการนำไปประยุกต์ใช้ โดยมีรายละเอียด ดังต่อนี้

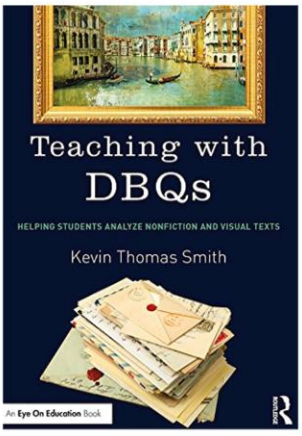
ผู้แต่ง

Kevin Thomas Smith เป็นผู้กล่าวถึงเทคนิค SOAPSTone ไว้ในบทที่ 3 question students should be asking about texts ในหัวข้อ The SOAPSTone Teachnique ในหนังสือ "Teaching with text - based questions helping students analyze nonfiction and visual texts" พิมพ์ครั้งแรก ปี ค.ศ. 2014 สำนักพิมพ์ Routledge

หนังสือเล่มนี้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับภาพรวมของแนวคิด SOAPSTone ที่มีจุดเน้นคือการตั้งคำถามโดยอาศัยข้อความเพื่อหาคำตอบตลอดจนประเภทของบทอ่านเน้นข้อความที่มาจากงานเขียนประเภทสารคดี บันเทิงคดี และข้อความภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคำตอบจากการอ่านข้อความ ลักษณะการตั้งคำถามแบบ SOAPSTone แนวทางการตั้งคำถามที่ดี และการประเมินผล จะเห็นได้ว่า การนำเสนอเทคนิค SOAPSTone ในเล่มแรกนี้ เพื่อให้ผู้อ่านรู้จักและทำความเข้าใจเทคนิคดังกล่าวก่อนนำไปสู่เล่มต่อไปก็คือ "Teaching with DBQs: Helping Students Analyze Nonfiction and Visual Texts"

Citation : Wongchai, S., Chanpeng, P., & Phumpachart, T. (2025). Guide to Teaching Analytical Reading Using the SOAPSTone Technique. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

Teaching with DBQs: Helping Students Analyze Nonfiction and Visual Texts ตีพิมพ์ครั้งแรก ปี ค.ศ. 2018 สำนักพิมพ์ Routledge Smith นำเสนอรายละเอียดของหนังสือเล่มที่พิมพ์ปี ค.ศ. 2018 มากกว่า 2014 แต่ยังมีบางบทที่มีเนื้อหาคล้ายแต่จะเพิ่มรายละเอียดให้ทันสมัยและยกตัวอย่างเพิ่มเติมให้แตกต่างกัน ในส่วนประเด็นของเล่มนี้ที่มีเพิ่มมาคือ การพิจารณาบทความจากข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ และการนำเทคนิค SOAPSTone ไปประยุกต์ใช้กับสื่อหลายประเภทมากขึ้น เช่น สารคดี บันเทิงคดี ข้อความภาพ และอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงการนำเทคนิค SOAPSTone ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างข้อคำถามแบบเลือกตอบ ตอบสั้น และความเรียง เพื่อนำเสนอทางเลือกที่หลากหลายแก่ผู้อ่านหรือผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านต่อไป

ที่มา: https://www.routledge.com/Teaching-with-DBQs-Helping-Students-Analyze-Nonfiction-and-Visual-Texts/Smith/p/book/9781138302693

แนวคิดพื้นฐาน

แนวคิดพื้นฐานของเทคนิค SOAPSTone คือการให้ผู้เรียนตั้งคำถามจากสิ่งที่อ่านเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาจากสื่อหลากหลาย เช่น สารคดี บันเทิงคดี ข้อความภาพ หรือข้อมูลสารสนเทศปฐมภูมิและทุติยภูมิ ล้วนแต่ช่วยส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดขั้นสูง แม้ว่าผู้สอนจะเลือกสื่อประเภทใดก็ตามมาให้ผู้เรียนเรียนรู้จะต้องอยู่บนพื้นฐานของคำถามทั้ง 8 ประการ (Smith, 2014) ดังนี้

What type of text is this?
Who is its author?
When was it created?
Why was it created?
For whom was it created?
What argument(s) does the author make?
Is it believable?
Why or why not?

การศึกษาแนวคิดพื้นฐานของเทคนิค SOAPSTone ทำให้ทราบว่า เทคนิค SOAPSTone เป็นการให้ผู้เรียนตั้งคำถามเพื่อคำตอบจากการอ่าน สอดคล้องกับ Sanders (2018) และ Fisher and Frey (2014) มีความเห็นตรงกันว่า การสอนวรรณกรรมควรให้ผู้เรียนฝึกตั้งคำถามจะช่วยให้ค้นหาข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นเพื่อเป็นพื้นฐานในการทำความเข้าใจในการอ่าน นอกจากนี้การตั้งคำถามยังช่วยให้ผู้เรียนขยายองค์ความรู้จากเนื้อหาที่อ่านจากการอภิปรายร่วมกันเพื่อพิจารณาข้อมูลเป็นส่วน ๆ ตามองค์ประกอบของวรรณกรรม เพื่อนำไปสู่การประเมินความน่าเชื่อถือหรือไม่ ให้คุณค่าอะไรแก่ผู้อ่าน เช่นเดียวกับ Lim and Tan-Chia (2023) เสนอแนะว่า ผู้สอนยุคดิจิทัลควรออกแบบการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาความฉลาดรู้ดิจิทัลด้วยกระบวนการสำรวจ ลงมือทำ วิเคราะห์ และประเมินผลจากสื่อต่าง ๆ ดังนั้น SOAPSTone จึงเป็นเทคนิคการตั้งคำถามเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถจับใจประเด็นสำคัญ การพิจารณาเนื้อหา และการประเมินความน่าเชื่อถือจากเนื้อหางานวรรณกรรมและสื่อต่าง ๆ

Citation : สง่า วงค์ไชย, พรรณทิพา จันทร์เพ็ง, และ ธนชพร พุ่มภชาติ. (2568). แนวการสอนอ่านวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโซฟสโทน. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

จุดเน้น

แนวคิดพื้นฐานของ SOAPSTone มีดังนี้

1. ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียน
2. ช่วยพัฒนาการวิเคราะห์และการประเมินข้อมูลหลากหลาย
3. ช่วยส่งเสริมการไตร่ตรองและตรวจสอบคำตอบ และเสนอข้อแนะนำอย่างสร้างสรรค์
4. ช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

การศึกษาจุดเน้นของเทคนิค SOAPSTone ทำให้ทราบว่า เทคนิค SOAPSTone มีจุดเน้นสำคัญ คือ การพัฒนาการอ่านและการเขียนผ่านการคิดจากการตั้งคำถามเป็นแนวทางกระตุ้นให้ผู้เรียนวิเคราะห์และประเมินข้อมูลจากสิ่งที่อ่านจากสื่อหลากหลาย นอกจากนี้ยังช่วยส่งเสริมการตรวจสอบและไตร่ตรองข้อมูลดังที่ Temple, Ogle, Crawford & Temple (2018) เสนอว่าการอ่านวรรณกรรมควรส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และความฉลาดรู้ทางวิจารณญาณจากการอ่านงานวรรณกรรมหลากหลาย ผู้อ่านจะต้องมีแนวทางในการค้นหาข้อมูลจากงานเขียนเพื่อสร้างความเข้าใจในการอ่านงานเขียนแต่ละประเภทได้อย่างถูกต้อง (Tennent, 2015)

การตั้งคำถามตามเทคนิค SOAPSTone

SOAPSTone เป็นเทคนิคการตั้งคำถามเพื่อนำสู่การวิเคราะห์และประเมินค่าจากสิ่งที่อ่าน โดยกำหนดเป็นคำว่า Speaker, Occasion, Audience, Purpose, Subject, Tone เมื่อนำตัวอักษรตัวแรกของคำดังกล่าวมารวมจะได้ว่า SOAPS + Tone = SOAPSTone (Smith, 2014) ดังนี้

S (Speaker) Who is the Speaker? เป็นการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับผู้แต่ง ผู้ผลิต หรือผู้สร้างผลงาน อาจรวมถึงบุคลิก ลักษณะ และพฤติกรรม (ถ้ามี) รายละเอียดเกี่ยวกับผู้แต่งหรือผู้ส่งสารขึ้นอยู่กับงานเขียนต่างประเภท เช่น สารประเภทข่าว ผู้ส่งสารจะระบุชื่อ ตำแหน่งและหน้าที่ สถานที่ทำงาน ส่วนงานเขียนประเภทบันเทิงคดี เช่น นิทาน ผู้แต่งอาจจะระบุเป็นนามปากกา และมีประวัติส่วนตัวโดยย่อเกี่ยวกับวันเดือนปีเกิด สถานที่ทำงาน ภูมิลำเนา เป็นต้น ส่วนข้อความภาพ รายละเอียดเกี่ยวกับผู้แต่ง คือ องค์กรหรือหน่วยงานที่นำเสนอ ผู้อ่านจะต้องค้นหาข้อมูลที่ระบุไว้ในเนื้อหาให้ถูกต้อง ตัวอย่างคำถาม เช่น ใครคือผู้เขียนเรื่อง ข้างหลังภาพ, นามปากกาของผู้เขียนเรื่อง ผีแห้งกับโลงผุ คือ ใคร, หน่วยงานใดนำเสนอข่าวโจรปล้นร้านทองแม่กิมเลี้ยง

O (Occasion) What is the Occasion? เป็นการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับสถานที่ ฉาก เวลา หรือเหตุการณ์ ในราชบัณฑิตยสภา (2566) เรียกว่า ฉากท้องเรื่อง หมายถึง สถานที่จริง ๆ ทางภูมิศาสตร์ ลักษณะภูมิประเทศของท้องถิ่นนั้น ๆ ทัศนียภาพ และลักษณะของสถานที่ อาชีพและการดำเนินชีวิตของตัวละคร เวลาหรือสมัยที่เหตุการณ์เกิดขึ้น เช่นสมัยของประวัติศาสตร์และฤดูกาลของปี หรือภาวะแวดล้อม เช่น ศีลธรรม สังคม ตลอดจนภาวะจิตใจและอารมณ์ของตัวละคร ฉะนั้นงานเขียนแต่ละประเภทอาจจะกล่าวถึงบริบทสถานที่เชิงพื้นที่ สภาพภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สภาพสังคมและความเป็นอยู่ วัฒนธรรม ประเพณี และค่านิยมได้เช่นกัน เช่น งานเขียนประเภทสารคดีซึ่งเป็นการอธิบายข้อมูลต่าง ๆ อาจจะมีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจบริบทและเจตนาของผู้เขียน ผู้อ่านจะต้องการจับใจความหรือประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่านเพื่อพิจารณารายละเอียดต่าง ๆ ของฉาก บรรยากาศและสถานที่ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอ ตัวอย่างคำถามเช่น ผู้ร้ายปล้นทองช่วงเวลาใด, ผู้เขียนสร้างเหตุการณ์ใดบ้าง, ฉากของเรื่อง ยาเพิ้ง เกิดขึ้นที่ใด

Citation : Wongchai, S., Chanpeng, P., & Phumpachart, T. (2025). Guide to Teaching Analytical Reading Using the SOAPSTone Technique. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

A (Audience) Who's Audience? เป็นการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับกลุ่มผู้รับสาร ผู้ฟัง หรือผู้อ่าน รวมทั้งความเหมาะสมด้านเนื้อหา การใช้ภาษา และวุฒิภาวะ Hadaway and Young (2010) กล่าวว่า แบ่งประเภทงานเขียนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ได้แก่ อายุ 3-5 ปี ควรเลือกหนังสือภาพนิทานภาพ อายุ 6-12 ปี ควรเลือกนิทานพื้นบ้าน เรื่องเล่าหรือตำนาน สารคดีอิงประวัติศาสตร์ เช่น ประวัติสถานที่ บุคคล อาจจะมีภาพประกอบบ้าง อายุ 13-18 ปี ควรเลือกหนังสือนวนิยาย เรื่องสั้น สารคดีอิงประวัติศาสตร์ บทความวิชาการ และบทร้อยกรอง ด้วยเหตุนี้ งานเขียนแต่ละประเภทจึงมีข้อจำกัดด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา เช่น อายุ 3-5 ปี, 6-10 ปี, ทุกวัย, น้อยกว่า 13 ปี, น้อยกว่า 18 ปี, เฉพาะผู้ใหญ่งานเขียนบางประเภทเหมาะสมกับทุกวัย เช่น นิทานที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม ในขณะที่สื่อบางประเภทจะต้องจำกัดกลุ่มผู้ชมหรือผู้ฟัง เช่น ข่าวอาชญากรรมที่นำเสนอเนื้อหาการฆาตกรรม ผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถด้านการวิเคราะห์และประเมินเนื้อหาและการใช้ภาษาจากงานเขียนหรือสื่อต่าง ๆ ที่ได้รับเพื่อตัดสินว่าข้อมูลจากบทอ่านเหมาะสมกับผู้อ่านกลุ่มใด ตัวอย่างคำถาม เช่น ใครควรอ่านหนังสือเล่มนี้, หนังสือเล่มนี้เหมาะกับนักเรียนกลุ่มใด, เนื้อหาของข่าวควรนำไปให้ใครอ่าน

P (Purpose) What's Purpose? เป็นการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง หรือแนวคิดของเรื่อง กาญจนา นาคสกุล และคณะ (2561) ได้แบ่งประเภทของงานเขียนตามลักษณะเนื้อหาไว้ 3 ประเภท ได้แก่ บันเทิงคดี เป็นงานเขียนเรื่องสมมติที่ผู้แต่งคิดขึ้นเอ มุ่งให้ผู้อ่านได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นหลัก เช่น นิทาน นิยาย หรือบทละคร 2) สารคดี เป็นงานเขียนที่ผู้เขียนแต่งขึ้นมีวัตถุประสงค์ให้ความรู้ความคิดเห็น ให้ข้อเท็จจริง ความถูกต้องแจ่มแจ้งแก่ผู้อ่าน เรื่องที่เขียนจึงไม่ใช่เรื่องสมมติ เช่น เรียงความ ความเรียง สารคดี บทความ จดหมาย บันทึกความทรงจำ และ 3) งานเขียนเพื่อการปฏิบัติงานและวิชาการ เป็นงานเขียนที่มีเนื้อหาให้ข้อเท็จจริง ความรู้ เรื่องราวที่เป็นจริงและเกิดขึ้นจริง มิได้ให้ความเพลิดเพลิน แต่มุ่งเขียนเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ เช่น หนังสือหรือจดหมายราชการ ข่าว รายงานการประชุม จดหมายกิจธุระ บทโฆษณาและประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ผู้อ่านจะต้องทำความเข้าใจเนื้อหาจากบทอ่านเพื่อสามารถระบุแนวคิดหรือจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง ตัวอย่างคำถาม เช่น อะไรคือจุดมุ่งหมายของการนำเสนอเรื่อง,ผู้เขียนต้องการนำเสนอวัตถุประสงค์ใด, บทสรุปของเรื่องนี้คืออะไร

S (Subject) What's Subject? เป็นการตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับใจความสำคัญของบทอ่าน การจับประเด็นหรือสาระสำคัญจะช่วยผู้อ่านทำความเข้าใจถ้อยคำ ความหมาย และประโยคจากการอ่านเรื่องก่อนจะสามารถสรุปเรื่องราวและเล่าให้ผู้อื่นฟังได้อย่างถูกต้องตรงประเด็นไม่ว่าจะเป็นงานเขียนประเภทใดก็ตาม สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2550) ให้เหตุผลว่า การค้นหาใจความสำคัญจะเริ่มจากการอ่านทีละย่อหน้าอย่างละเอียด เมื่ออ่านจบแต่ละย่อหน้าให้หาใจความที่กล่าวถึงเป็นประเด็นหลักที่ปรากฏแต่ละย่อหน้าซึ่งอาจจะอยู่ตอนต้น ตอนกลาง ตอนท้ายของแต่ละย่อหน้ามาเรียบเรียงเป็นเรื่องราวต่อเนื่องจากด้วยสำนวนภาษาของตนเอง การอ่านเพื่อทำความเข้าใจเป็นการอ่านเพื่อสรุปสาระสำคัญตามจุดมุ่งหมายของงานเขียนแต่ละประเภท เช่น ข่าว สารคดี หรืองานประเภทจรรโลงใจ (จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีรวัฒน์ อินทรพร, 2562) ดังนั้น ผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการค้นหาใจความสำคัญเพื่อนำไปสู่การเก็บใจความของแต่ละย่อหน้าเพื่อนำไปสู่การทำความเข้าใจเนื้อหาที่อ่านอย่างถูกต้องและตรงประเด็น ตัวอย่างคำถาม เช่น ใจความสำคัญของเรื่องนี้คืออะไร, แก่นของเรื่องนี้คืออะไร

Tone What's Subject? การตั้งคำถามเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับอารมณ์ น้ำเสียง หรือความรู้สึกของผู้เขียน ราชบัณฑิตยสภา (2566) นิยามความหมายคำว่า Tone หมายถึง อารมณ์ น้ำเสียง หรือความรู้สึก หมายถึง เจตคติที่ผู้ประพันธ์แสดงต่อผู้อ่านว่างานเขียนของเขามีลักษณะอย่างไร เช่น ประชด

Citation : สง่า วงค์ไชย, พรรณทิพา จันทร์เพ็ง, และ ธนชพร พุ่มภชาติ. (2568). แนวการสอนอ่านวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโซฟสโทน. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

ประชัน เอาจริงเอาจัง เสียดสี แสดงความรักความอาลัย ผู้อ่านจะต้องใช้ความสามารถด้านการตีความเพื่อทำความเข้าใจเจตนาของผู้เขียนที่ซ่อนเร้นอย่างลึกซึ้ง เช่นเดียวกับ ขวัญชนก นัยเจริญ (2566) กล่าวว่า การค้นหาความหมายแฝงที่ผู้แต่งไม่ได้จงใจนำเสนอออกมานั้น ผู้อ่านจะต้องใช้การตีความเพื่อค้นหาจุดมุ่งหมายหรือทัศนะที่แท้จริงด้วยกลวิธีต่าง ๆ ดังนั้น การตีความจึงเป็นพื้นฐานสำคัญของผู้อ่านในการเค้นหาความจริงที่ผู้เขียนซ่อนเร้นภายใต้การใช้สำนวนภาษาคมคายและแยบยลเพื่อท้าทายความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่าน ตัวอย่างคำถาม เช่น ผู้แต่งแสดง “น้ำเสียง” เกี่ยวกับผู้ปกครองที่มีลูกอยู่ในช่วงวัยรุ่นอย่างไร, ทัศนะของผู้เขียนเรื่องนี้คืออะไร, ผู้ประพันธ์มีความรู้สึกอย่างไรจึงกล่าวทิ้งท้ายว่า “เชิญชนหยิบ คราบน้ำตา นิจจากวี”

อย่างไรก็ดี ผู้อ่านจะต้องนำข้อมูลหรือความรู้จากการตอบคำถาม S, O, A, P, S และ Tone มาตัดสินและพิจารณาเนื้อหาหรือข้อมูลที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอนั้นน่าเชื่อถือหรือไม่ ดีอย่างไร นำไปประยุกต์ใช้ได้หรือไม่ มีประโยชน์มากน้อยเพียงใด คำถามดังกล่าวนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้อ่านนำเสนอความคิดเห็นของตนเองจากการอ่านเนื้อเรื่องหรือข้อมูลที่ได้รับ (Smith, 2014) ตัวอย่างคำถาม เช่น ผู้อ่านเห็นด้วยหรือไม่กับคำกล่าวที่ว่า สามวันจากนารีเป็นอื่น, คุณค่าที่ได้จากเรื่อง อึ่งอ่างกับแม่วัวนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้หรือไม่ อย่างไร, นักเรียนคิดว่าข้อเท็จจริงของผู้เขียนมีความสมเหตุสมผลหรือไม่ เพราะเหตุใด

การศึกษากระบวนการของเทคนิคการตั้งคำถาม SOAPSTone ทำให้ทราบว่า Smith มีจุดประสงค์เพื่อต้องการให้เทคนิคนี้เป็นแนวทางการตั้งคำถาม โดยอาศัยข้อมูลจากข้อความ บทอ่าน หรือเนื้อเรื่องต่าง ๆ จากสื่อที่หลากหลายเพื่อให้ผู้อ่านค้นหาข้อเท็จจริงที่ปรากฏในข้อความ ข้อเท็จจริงที่ผู้เขียนแฝงไว้ในการใช้ภาษาแยบยล ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้ความรู้และประสบการณ์ของตนเองสร้างความเข้าใจเนื้อหาจากการอ่านเพื่อนำไปสู่การตัดสินความน่าเชื่อจากข้อมูลที่อ่าน หรือสารจากหลากหลายช่องทาง โดยเฉพาะปัจจุบันการหลั่งไหลของข้อมูลไม่สามารถปฏิเสธได้เลย ผู้อ่านหรือผู้รับสารผ่านช่องทางไหนก็ตามจะต้องเลือกรับและเลือกปฏิเสธ เพื่อไม่ตกเป็นเหยื่ออย่างรู้เท่าทัน

Citation : Wongchai, S., Chanpeng, P., & Phumpachart, T. (2025). Guide to Teaching Analytical Reading Using the SOAPSTone Technique. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

Speaker (Who is the author?) ผู้แต่ง (ใครคือผู้แต่ง?)		
Occasion (When was it created?) เหตุการณ์ (ฉาก เหตุการณ์ หรือสถานที่เกิดขึ้นที่ใด?)		
Audience (For whom was it created?) ผู้ฟัง (ผู้ฟังหรือผู้รับสารควรเป็นใคร?)		
Purpose (Why was it created?) จุดประสงค์ (ทำไมต้องสร้างงานนี้?)		
Subject (What argument does the author make?) เนื้อเรื่อง (อะไรคือสาระสำคัญ ใจความหรือความคิดของผู้เขียน?)		
	Evidence author user to support argument (สาระสำคัญ ใจความหรือความคิดของผู้เขียน?)	
	Evidence author user to support argument (สาระสำคัญ ใจความหรือความคิดของผู้เขียน?)	
	Evidence author user to support argument (สาระสำคัญ ใจความหรือความคิดของผู้เขียน?)	
Tone (What is the author's attitude?) น้ำเสียง/อารมณ์ (ผู้เขียนมีทัศนคติอะไร?)		
Is the author's argument believable? (Yes or No, Why or Why not?) คุณเชื่อความคิดของผู้เขียนหรือไม่ อย่างไร		

ที่มา: Smith (2014)

ความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งคำถามตามเทคนิค SOAPSTone กับระดับพฤติกรรมการเรียนรู้

การเรียนรู้เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรรมของผู้เรียนอาจจะถาวรหรือไม่ก็ได้ แล้วแต่ว่าจะมุ่งเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถ หรือเจตคติ การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงให้สอดคล้องกับอนุกรมวิธานวัตถุประสงค์ทางการศึกษาตามแนวคิดของ Bloom ไว้ 3 กลุ่ม ได้แก่ พุทธิพิสัย (cognitive domain) จิตพิสัย (affective domain) และทักษะพิสัย (psychomotor domain) โดยเฉพาะระดับพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัยที่นิยมนำมาออกแบบการเรียนรู้ที่สะท้อนให้เห็นถึงเป้าหมายการเรียนรู้แก่ผู้เรียน (ราชบัณฑิตยสภา, 2564)

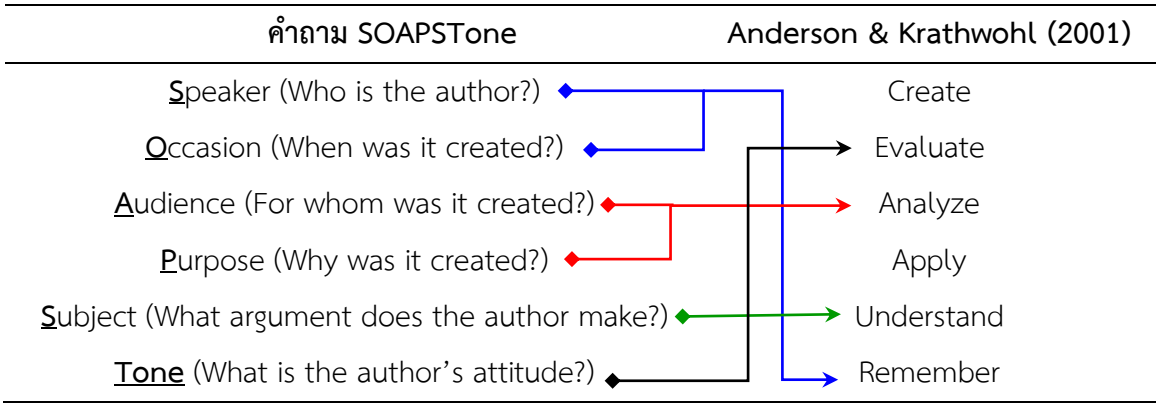
ต่อมา Anderson & Krathwohl (2001) ปรับปรุงอนุกรมวิธานวัตถุประสงค์ทางการศึกษาของ Bloom และนำเสนอไว้ในหนังสือ “Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing, A: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives, Abridged Edition” จึงมีการปรับระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ แสดงรายละเอียดในภาพ 1

Citation : สง่า วงค์ไชย, พรรณทิพา จันทร์เพ็ง, และ ธนชพร พุ่มภชาติ. (2568). แนวการสอนอ่านวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโซฟสโทน. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

Bloom (1956)	Anderson & Krathwohl (2001)
Evaluation	Create
Synthesis	Evaluate
Analysis	Analyze
Application	Apply
Comprehension	Understand
Knowledge	Remember
ใช้คำนาม	**ใช้คำกริยา**

ภาพ 1 การเปรียบเทียบระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด Bloom และ Anderson & Krathwohl

อย่างไรก็ดี เมื่อพิจารณาแนวทางการตั้งคำถามของ SOAPSTone กับระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ทั้งของ Bloom (1956) และ Anderson & Krathwohl (2001) มีความสอดคล้องกัน กล่าวคือ ข้อคำถามของเทคนิค SOAPSTone ได้แก่ Speaker (Who is the author?) Occasion (When was it created?) Audience (For whom was it created?) Purpose (Why was it created?) Subject (What argument does the author make?) **Tone** (What is the author's attitude?) Is the author's argument believable? (Yes or No, Why or Why not?) นำไปสู่พฤติกรรมการเรียนรู้แต่ละระดับของ Anderson & Krathwohl (2001) ได้แก่ Remember, Understand, Apply, Analyze, Evaluate, Create แสดงรายละเอียดในภาพ 2

ภาพ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างการตั้งคำถามตามเทคนิค SOAPSTone กับระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ของ Anderson and Krathwohl

จากภาพ 2 แสดงให้เห็นว่า ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของ SOAPSTone กับระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ของ Anderson & Krathwohl ทำให้ทราบว่า เทคนิค SOAPSTone สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้ได้ เพราะข้อคำถามที่สอดคล้องกับระดับพฤติกรรมการเรียนรู้ Remember, Understand, Analyze, Evaluate แม้ว่าจะไม่ครบทั้ง 6 ระดับก็ตาม ดังที่ Barnet and Bedau (2014)

Citation : Wongchai, S., Chanpeng, P., & Phumpachart, T. (2025). Guide to Teaching Analytical Reading Using the SOAPSTone Technique. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

กล่าวว่า การสอนคิดวิเคราะห์จะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักการกำหนดคำถามไว้ก่อนลงมืออ่านหลังจากนั้นให้ตรวจสอบข้อมูลจากสิ่งที่อ่านว่าถูกต้องหรือไม่นับว่าเป็นการส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์และประเมินค่าสิ่งที่อ่าน

การศึกษาความสอดคล้องระหว่างเทคนิค SOAPSTone กับอนุกรมวิธานวัตถุประสงค์ทางการศึกษาตามแนวคิด Anderson & Krathwohl เพื่อยืนยันว่าเทคนิคดังกล่าวสามารถนำไปออกแบบการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนบรรลุตามวัตถุประสงค์ทางการศึกษาได้ และยังช่วยเพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้สนใจนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

SOAPSTone: แนวทางการวิเคราะห์สื่อและงานวรรณกรรม

จากหัวข้อที่ผู้เขียนนำเสนอมาข้างต้นเกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานสะท้อนให้เห็นว่าปัญหาของนักเรียนส่วนใหญ่มุ่งเน้นการใช้ภาษากับความสามารถด้านการคิด ผู้เขียนจึงขอนำเสนอเทคนิค SOAPStone ซึ่งมีสาระสำคัญกล่าวถึงแนวคิดพื้นฐาน จุดเน้น และการตั้งคำถามตลอดจนงานวิจัยที่มีการนำเทคนิคดังกล่าวไปประยุกต์ใช้และประสบผลสำเร็จ ผู้เขียนจึงเห็นว่าการนำเทคนิค SOAPSTone มาประยุกต์ใช้ในบริบทการสอนภาษาไทยคงไม่แตกต่างกันมากนัก

ในหัวข้อนี้ ผู้เขียนจึงขอนำเสนอแนวทางการวิเคราะห์วรรณกรรมโดยประยุกต์ใช้เทคนิค SOAPSTone จากสารที่มีเนื้อหาให้ความรู้ แสดงรายละเอียดดังนี้

ตัวอย่าง

ดันวิชามวยไทย

นายสุรจิตต์ พงษ์สิงห์วิทยา (ดร.จอห์น) ประธานสภากรุงเทพมหานคร เปิดเผยภายหลังประชุมร่วมกับนายธนกร ไชยศรี ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กทม. ประเด็น การผลักดันให้มวยไทยบรรจุเป็นหลักสูตรวิชาทางเลือกในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ให้กับโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ทั้ง 437 โรงเรียน ตามนโยบายของนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

กทม.ตั้งเป้าขยายผลและขับเคลื่อนด้านซอฟต์พาวเวอร์ ให้เยาวชนรู้จักและเรียนรู้ “มวยไทย” ซึ่งเป็นกีฬาที่ทำให้เกิดประโยชน์หลายด้าน ทั้งการฝึกฝนเด็กนักเรียนให้มีระเบียบวินัย มีน้ำใจนักกีฬา ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการเป็นพลเมืองที่ดี โดยนักเรียนจะได้เรียนกับครูมวยที่จบหลักสูตรมาตรฐานผู้ฝึกสอนกีฬามวยไทยโดยตรง และจะมีการจัดกิจกรรมสอนมวย After School สำหรับบุคคลภายนอกหรือหน่วยงานที่สนใจ โดยใช้พื้นที่ในโรงเรียนสังกัด กทม. ด้วย

สำหรับในต่างประเทศ อย่าง ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ ได้มีการบรรจุวิชาความรู้ที่เป็นวัฒนธรรม เข้าไปในหลักสูตรเพื่อสอนเด็กๆ ตั้งแต่ในระดับชั้นประถมและมัธยม มวยไทยของเราถือเป็น “ซอฟต์พาวเวอร์” ในด้านกีฬา ที่ได้รับความสนใจอย่างมากจากคนทั่วโลก ในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมากเดินทางมาประเทศไทยเพื่อมาเรียนมวยไทยโดยเฉพาะ ดังนั้นเด็กไทยควรได้รับโอกาสเรียนรู้วิชาที่เป็นมาตุภูมิของไทยเรา เพื่อต่อยอดในการเสริมสร้างอาชีพได้ในอนาคต

Citation : สง่า วงค์ไชย, พรรณทิพา จันทร์เพ็ง, และ ธนชพร พุ่มภชาติ. (2568). แนวการสอนอ่านวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโซฟสโทน. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

ทั้งนี้จากการหารือร่วมกันกับสำนักการศึกษา กทม. ประธานสภากรุงเทพมหานคร พร้อมที่จะผลักดันและสนับสนุนให้ กทม.ทำความร่วมมือกับค่ายมวยต่าง ๆ ในพื้นที่กทม. เพื่อให้มาฝึกสอนเด็ก ๆ ช่วงนอกเวลาเรียนตามปกติ และสภากรุงเทพมหานครจะผลักดันให้เด็กที่มีความสามารถโดดเด่นในแต่ละโรงเรียนได้ต่อยอดไปเป็นอาชีพ เพื่อให้เด็กมีแรงบันดาลใจในการฝึกมวย และเด็กที่อยู่นอกระบบการศึกษาก็จะมีโอกาสในการเรียนรู้มวยไทยด้วยเช่นกัน

ที่มา: https://www.amarintv.com/news/detail/221959

การตั้งคำถามตามเทคนิค SOAPStone	**คำตอบ**
S (Speakers) บุคคลที่ให้ข่าวดันมวยไทยคือใคร สำนักพิมพ์ใดที่นำเสนอข่าว	 -นายสุรจิตต์ พงษ์สิงห์วิทยา ประธานสภากรุงเทพมหานคร -นายธนกร ไชยศรี ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กทม. -อมรินทร์ เทเลวิชั่น วันที่ 16 มิ.ย. 2567
การตั้งคำถามตามเทคนิค SOAPStone	**คำตอบ**
O (Occasion) การแถลงข่าวดันมวยไทยเกิดขึ้นที่ใด	การประชุมหารือระหว่างผู้อำนวยการสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับการผลักดันให้โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 437 โรงบรรจุ “มวยไทย”เป็นรายวิชาเลือกของกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา ตามนโยบายของนายชัชชาติ สิทธิพันธุ์ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
A (Audience) ข่าวนี้มีประโยชน์ต่อใคร	-นักเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (บางโรงที่ขยายโอกาส) -คณะผู้บริหารสถานศึกษาและครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 437 โรงเรียน -ผู้สนใจทั้งภายนอกและภายในหน่วยงาน
P (Purpose) จุดมุ่งหมายของข่าวนี้คืออะไร	เพื่อต้องการให้โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 437 โรงจัดทำรายวิชามวยไทยเป็นวิชาเพิ่มเติม กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา เพื่อสอนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
S (Subject) สาระสำคัญของข่าวนี้คืออะไร	-นายสุรจิตต์ พงษ์สิงห์วิทยา ประธานสภากรุงเทพมหานครและนายธนกร ไชยศรี ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา

Citation : Wongchai, S., Chanpeng, P., & Phumpachart, T. (2025). Guide to Teaching Analytical Reading Using the SOAPSTone Technique. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

	กรุงเทพมหานคร ร่วมกันหารือให้บรรจุรายวิชามวยไทยในกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา - กรุงเทพมหานครต้องการผลักดันมวยไทยให้เป็น “ซอฟต์พาวเวอร์” และให้เยาวชนรู้จักและเรียนรู้ “มวยไทย” -เด็กไทยควรได้เรียนอันเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการฝึกมวย และต่อยอดเป็นอาชีพในอนาคต
การตั้งคำถามตามเทคนิค SOAPStone	**คำตอบ**
Tone เจตนาของการนำเสนอข่าวดันมวยไทยคืออะไร	เพื่อมุ่งให้ศิลปะมวยไทยเป็น “ซอฟต์พาวเวอร์” ของประเทศไทย โดยปลูกฝังให้เด็กไทยเรียนรู้ศิลปะมวยไทยทั้งในระบบและนอกระบบ
Is the author’s argument believable? * (Yes or No, Why or Why not?) นักเรียนคิดว่าการบรรจุวิชามวยไทยเป็นรายวิชาจะทำได้หรือไม่ เพราะเหตุใด ทำได้ เพราะ มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกาย กิจกรรมทางกาย การเล่นและกีฬา การละเล่นกีฬาไทยและกีฬาสากล ตลอดจนส่งเสริมให้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งกีฬามวยไทยส่งเสริมให้ผู้เล่นได้ฝึกการเคลื่อนไหมร่างกาย และยังเป็นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของไทย และมีการจัดการแข่งขันทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยการออกแบบรายวิชาให้มีเด็กเรียนรู้จากการฝึกอย่างง่ายไปสู่การปฏิบัติอย่างชำนาญเพื่อประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการเรียนรู้และประกอบอาชีพ	

*หมายเหตุ การตอบในประเด็นดังกล่าวครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นด้วยตนเอง และพิจารณาจากเหตุผลของผู้เรียน

จากตัวอย่างการประยุกต์ใช้เทคนิค SOAPSTone สำหรับวิเคราะห์สารที่มีเนื้อหาให้ความรู้ (ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน) สื่อประเภทนี้เผยแพร่ผ่านหลายช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น facebook หรือ website สารประเภทนี้ช่วยให้ผู้เรียนติดตามเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของสังคมไทยและสังคมโลก ส่วนสารที่มีเนื้อหาจรรโลงใจ (บทเพลง) สื่อประเภทนี้อาจจะเป็นบทกลอน หรือเพลงต่าง ๆ ผู้เรียนอาจจะรับสารจากการฟังเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา ตีความ และประเมินค่าสิ่งที่ผู้แต่งซ่อนเร้นผ่านการใช้ภาษาถ้อยคำกระชับและแยบยล และสารประเภทสุดท้าย คือ สารที่มีเนื้อหาโน้มน้าวใจ (โฆษณาชวนเชื่อ) สื่อประเภทนี้ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจเป็นอย่างยิ่ง หากผู้เรียนขาดแนวทางการวิเคราะห์แล้วก็จะทำให้ขาดสติและเชื่อถือข้อมูลผิดหรือไม่ถูกต้อง และนำไปสู่การตัดสินใจที่ขาดสติ ขาดหลักเหตุผล และขาดข้อมูลที่น่าเชื่อถือได้ ดังนั้น ในปัจจุบันอิทธิพลของข้อมูลต่าง ๆ ที่หลั่งไหลผ่านทุกช่องทางเพื่อให้ผู้เสพรับรู้และติดตามนั้นไม่อาจปฏิเสธได้ ในฐานะที่ผู้เรียนเป็นพลเมืองไทยและพลโลกจะต้องหาเครื่องมือที่สามารถช่วยตรวจสอบข้อมูลก่อนเชื่อถือจึงจะสามารถอยู่ในสังคมปัจจุบันอย่างปลอดภัย

Citation : สง่า วงค์ไชย, พรรณทิพา จันทร์เพ็ง, และ ธนชพร พุ่มภชาติ. (2568). แนวการสอนอ่านวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโซฟสโทน. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

บทสรุป

การสอนเพื่อพัฒนาการคิดให้แก่ผู้เรียนมีแนวทางหลากหลายซึ่งมีทั้งข้อดีและข้อจำกัดหลายประการที่ผู้เรียนจะต้องเลือกนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์และบริบท เทคนิค SOAPSTone เป็นทางเลือกหนึ่งที่ให้ผู้เรียนตั้งคำถามว่า Who is the author?, When was it created?,For whom was it created? Why was it created? What argument does the author make? What is the author's attitude? และ Is the author's argument believable? (Yes or No, Why or Why not?) เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการวิเคราะห์และประเมินค่าสิ่งที่ได้รับจากการอ่านหรือการฟังสารที่ไม่สามารถปฏิเสธได้ เทคนิค SOAPSTone จึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่เหมาะสำหรับพัฒนาผู้เรียนในทันต่อการเลือกรับข้อมูลสารสนเทศที่หลั่งไหลในยุคดิจิทัล

เอกสารอ้างอิง (References)

กาญจนา นาคสกุล และคณะ. (2561). *บรรทัดฐานภาษาไทย เล่ม 5: กระบวนการคิดและการเขียนร้อยแก้ว.* กรุงเทพฯ: สถาบันภาษาไทย สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

ขวัญชนก นัยเจริญ. (2566). *วรรณกรรมวิจารณ์.* พิษณุโลก: การพิมพ์ดอทคอม.

จุรีภรณ์ มะเลโลหิต. (2566). การเสริมสร้างความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์และวิจารณ์ของนิสิตชั้นปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบบูรณาการของเมอร์ดอคช์ (MIA), *วารสารอินทนิลทักษิณสาร, 18*(1), 145-172. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/HUSOTSU/article/view/265515

จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ และวีรวัฒน์ อินทรพร. (2562). *ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร.* นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

ปิยะพร ปุณณกะศิริกุล. (2560). การประยุกต์ใช้ Transitivity Analysis ในการสอนการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ของผู้เรียนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ. *Journal of Language, Religion and Culture, 7* (1), 54–85. https://so03.tci-thaijo.org/index.php/gshskku/article/view/110671

พัชราภา เอื้ออมรวนิช. (2563). การรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ของวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร. *Silpakorn University e-Journal (Social Sciences, Humanities, and Arts), 4 3* (3) , 97-109. https://doi.org/10.14456/sujthai.2023.25

พัทธนันท์ พาป้อ. (2567). การพัฒนาความสามารถการอ่านและเขียนวิเคราะห์ วิจารณ์วรรณกรรม ของนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้กลวิธี REAP. *วารสารชัยภูมิปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์ชัยภูมิ*, *7*(1), 42-53. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/jcr/article/view/267853

ราชบัณฑิตยสภา. (2562). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ร่วมสมัย ชุดความฉลาดรู้ (literacy).* กรุงเทพฯ: ฉบับราชบัณฑิตยสภา.

วีรวิชญ์ บุญส่ง. (2565). การพัฒนาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์วิจารณ์ของนักศึกษาสาขาวิชาสังคมศึกษาชั้นปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น*, *8*(3), 73-86.

Citation : Wongchai, S., Chanpeng, P., & Phumpachart, T. (2025). Guide to Teaching Analytical Reading Using the SOAPSTone Technique. *Journal of Academic Surindra Rajabhat, 3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2550). *คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย สร้างเด็กไทยให้อ่านเก่ง อ่านเร็ว ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6).* กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

_____. (2564). *พจนานุกรมศัพท์ศึกษาศาสตร์ ฉบับราชบัณฑิตยสภา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ฉบับราชบัณฑิตยสภา.

_____. (2566). *พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสภา (ปรับปรุงเพิ่มเติม).* กรุงเทพฯ: ฉบับราชบัณฑิตยสภา.https://so04.tci-thaijo.org/index.php/jsa-journal/article/view/251970

Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R., et al (Eds..). (2001). *A Taxonomy for Learning, Teaching, and Assessing: A Revision of Bloom's Taxonomy of Educational Objectives*. Boston: Allyn & Bacon.

Barnet, S., & Bedau, H. (2014). *Critical Thinking, Reading, and Writing: A Brief Guide to Argument*. Boston: Bedford/St. Martin's.

Bloom, B.S. (1956). *Taxonomy of Educational Objectives, Handbook: The Cognitive Domain*. New York: Longmans.

Fisher, D., & Frey, N. (2014). *Close reading and writing from sources*. Newark, DE: the International Reading Association.

Hadaway, N.L., & Young, T.A. (2010). *Matching books and readers: helping English learners in grades K–6*. New York: Guilford.

Jemamus, R., Wijaya, H., & Tulak, H. (2020). Use SOAPS Strategies to Improve the Reading Comprehension. Research Article in Proceedings of the 1st International Conference on Economics Engineering and Social Science, InCEESS 2020, 17-18 July, Bekasi, Indonesia. https://doi:10.4108/eai.17-7-2020.2303097

Lim, F.V., & Tan-Chia, L. (2023). *Designing Learning for Multimodal Literacy: Teaching Viewing and Representing*. New York: Routledge.

Sanders, J.S. (2018). A literature of questions: nonfiction for the critical child, by Joe SutliffSanders, *Literacy*, *53*(2). 113-114. https://doi:10.1111/lit.12169

Sligo, F. (2021). *Literacy and Orality at Work.* New York: Peter Lang.

Smith. K.T. (2014). *Teaching with text-based questions: Helping students analyze nonfiction and visual text.* New York: Routledge.

Temple, C., Ogle, D., Crawford, A., & Temple, C. (2018). *All Children Read: Teaching for Literacy in Today's Diverse Classrooms*. New York: Pearson.

Tennent, W. (2015). *Understanding reading comprehension: processes and practices*. CA: SAGE.

Tierney, R.J & Pearson, P.D. (2021). *A History of Literacy Education: Waves of Research and Practice*. New York: Teachers College Press.

Wolf, S.A. (2004). *Interpreting literature with children.* New Jersey: Lawrence Erlbaum Associates.

Citation : สง่า วงค์ไชย, พรรณทิพา จันทร์เพ็ง, และ ธนชพร พุ่มภชาติ. (2568). แนวการสอนอ่านวิเคราะห์ด้วยเทคนิคโซฟสโทน. *วารสารราชภัฏสุรินทร์วิชาการ*, *3*(5), 173-186. https://doi.org/10.65205/jasrru.2025. 2765